Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (šesto vijeće)

3. prosinca 2015.*

„Izvanugovorna odgovornost – Predstavka upućena Parlamentu – Prenošenje određenih osobnih podataka na internetskoj stranici Parlamenta – Nepostojanje dovoljno ozbiljne povrede pravnog pravila kojim se pojedincima dodjeljuju prava“

U predmetu T-343/13,

CN, sa stalnom adresom u Brumathu (Francuska), kojeg zastupa M. Velardo, *avocat*,

tužitelj,

kojeg podupire

Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS), kojeg su zastupale A. Buchta i V. Pozzato, potom A. Buchta, M. Pérez Asinari, F. Polverino, M. Guglielmetti i U. Kallenberger, u svojstvu agenata,

intervenijent,

protiv

Europskog parlamenta, koji zastupaju N. Lorenz i S. Seyr, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom odštetnog zahtjeva radi ishođenja naknade štete koju je tužitelj navodno pretrpio zbog prenošenja određenih uz njega vezanih osobnih podataka na internetskoj stranici Parlamenta,

OPĆI SUD (šesto vijeće),

u sastavu: S. Frimodt Nielsen, predsjednik, F. Dehousse i A. M. Collins (izvjestitelj), suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 24. ožujka 2015.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: talijanski

Presudu

Okolnosti spora

1 Tužitelj, CN, do 2011. bio je dužnosnik Vijeća Europske unije. On je 23. rujna 2009. Europskom parlamentu, putem obrasca dostupnog na njegovoj internetskoj stranici, podnio predstavku vezano uz potporu odobrenu članovima obitelji s invaliditetom europskog dužnosnika, poteškoće s kojima se susreću europski dužnosnici koji tijekom karijere iskuse zdravstvene probleme i loše postupanje Vijeća u njegovu predmetu.

2 Vijeće se 8. siječnja 2010. konzultiralo s Europskom komisijom, sukladno članku 202. stavku 6. Poslovnika Parlamenta (SL 2011., L 116, str. 1.; u daljnjem tekstu: Poslovnik), koji je prema tekstu iz srpnja 2014. postao članak 216. stavak 6. Poslovnika.

3 Odbor za predstavke Parlamenta 15. siječnja 2010. obavijestio je tužitelja da je njegova predstavka proglašena dopuštenom.

4 Nakon što je primio Komisijin odgovor, Odbor za predstavke odlučio je 15. ožujka 2010. zaključiti postupak po predstavci te je 14. lipnja 2010. o tome obavijestio tužitelja.

5 Parlament je nakon odbijanja predstavke o njoj na svojoj internetskoj stranici objavio dokument naslovljen „Priopćenje zastupnicima“ (u daljnjem tekstu: Priopćenje). U Priopćenju se sažeto prenosi sadržaj predstavke kao i Komisijin odgovor. Konkretno, navodi se tužiteljevo ime te se pojašnjava da je tužitelja pogodila teška bolest koja predstavlja opasnost za njegov život te da njegov sin ima teške duševne ili tjelesne smetnje.

6 U svibnju 2011. Vijeće je tužitelju otvorilo bolovanje zbog njegova zdravstvenog stanja.

7 U travnju 2012. tužitelj je poslao dopis Komisijinoj službi „Kontaktni centar Europe Direct“ koja ga je 10. travnja 2012. proslijedila Parlamentu. Tužitelj je u dopisu tražio da se Priopćenje povuče s internetske stranice Parlamenta.

8 Parlament je 20. travnja 2012. tužitelju odgovorio da je Priopćenje povukao s interneta.

9 Tužitelj je 31. kolovoza 2012. putem svojeg savjetnika ponovio zahtjev jer su dotični osobni podaci po njegovim navodima još uvijek bili vidljivi na internetskoj stranici Parlamenta.

10 Parlament je 24. rujna 2012. odgovorio da je objava Priopćenja bila zakonita. Dodao je da će tužiteljevi osobni podaci svejedno biti uklonjeni s interneta, bez obzira na to što za to ne postoji nikakva pravna obveza.

11 Parlament je u odgovoru na pisano pitanje Općeg suda naveo da su posljednje radnje uklanjanja glede uobičajenih pretraživača obavljene 8. listopada 2012.

12 Tužiteljev savjetnik je 4. prosinca 2012. ponovio zahtjev navodeći da su dotični osobni podaci i dalje vidljivi na internetu.

13 Parlament je tužiteljevom savjetniku 10. siječnja 2013. odgovorio kako smatra da je njegovo postupanje zakonito. Dodao je da su bez obzira na to svi dokumenti dostupni na njegovoj internetskoj stranici obrađeni ili se obrađuju u cilju uklanjanja tužiteljevih osobnih podataka.

14 Tužitelj tvrdi da su dotični osobni podaci na internetu bili dostupni barem do tog posljednje navedenog datuma.

Postupak i zahtjevi stranaka

15 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 28. lipnja 2013. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.

16 Podneskom koji je u tajništvu Općeg suda zaprimljen 4. listopada 2013. Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) zatražio je da u ovom postupku intervenira na strani tužitelja. Rješenjem od 21. studenoga 2013. predsjednik šestog vijeća dopustio je intervenciju. EDPS je 7. veljače 2014. podnio intervencijski podnesak. Stranke su u propisanim rokovima podnijele svoja očitovanja na taj podnesak.

17 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

— naloži Europskoj uniji i Parlamentu plaćanje iznosa od 1000 eura na ime naknade pretrpljene materijalne štete i iznosa od 40.000 eura na ime naknade pretrpljene nematerijalne štete, uvećanih za kamate obračunate po stopi od 6,75%;

— naloži Uniji i Parlamentu snošenje troškova.

18 Parlament od Općeg suda zahtijeva da:

— odbije tužbu kao neosnovanu;

— naloži tužitelju snošenje troškova.

19 Opći sud (šesto vijeće) na prijedlog suca izvjestitelja odlučio je otvoriti usmeni dio postupka te je u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 64. Poslovnika Općeg suda od 2. svibnja 1991. pozvao stranke da dostave određene dokumente te im je postavio pitanja u pisanom obliku pozvavši ih da na njih odgovore prije rasprave. Stranke su postupile po tim zahtjevima u propisanim rokovima.

20 Na raspravi održanoj 24. ožujka 2015. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pitanja koja im je Opći sud postavio usmenim putem.

Pravo

21 Tužitelj u prilog svojem zahtjevu ističe samo jedan tužbeni razlog koji se tiče nastanka izvanugovorne odgovornosti Unije. On tvrdi da su u konkretnom slučaju ispunjena tri uvjeta koja dovode do nastanka te odgovornosti, odnosno nezakonito postupanje Parlamenta, postojanje štete i postojanje uzročne veze između nezakonitog postupanja i štete.

22 EDPS podržava tužiteljev zahtjev glede nezakonitog postupanja Parlamenta.

23 Parlament smatra da je zahtjev u cijelosti neosnovan.

1. *Nezakonito postupanje Parlamenta*

Argumenti stranaka

24 Tužitelj uvodno tvrdi da prema sudskoj praksi, u slučajevima kad se nezakonitost pojavi u području u kojem pojedina institucija ima široke diskrecijske ovlasti, preduvjet za nastanak izvanugovorne odgovornosti Unije jest da se utvrdi postojanje dovoljno ozbiljne povrede pravnog pravila kojim se pojedincima dodjeljuju prava. Odlučujući kriterij za utvrđenje da je neka povreda dovoljno ozbiljna sastoji se u tome da je institucija očito i grubo prekoračila granice svoje diskrecijske ovlasti.

25 Tužitelj ističe da, s druge strane, u slučajevima kad institucija ima znatno suženu marginu prosudbe ili je čak uopće nema, za utvrđivanje postojanja dovoljno ozbiljne povrede prava Unije može biti dovoljna već i sama povreda.

26 Tužitelj smatra da, kada je riječ o odluci da se Priopćenje objavi na internetskoj stranici Parlamenta, potonji nije imao nikakvo diskrecijsko pravo imajući u vidu mjerodavni pravni okvir (članak 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), članak 8. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, članak 22. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od 13. prosinca 2006., koju je Unija ratificirala 23. prosinca 2010. (u daljnjem tekstu: Konvencija o pravima osoba s invaliditetom), te Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL 2001., L 8, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 34., str. 6.)).

27 Tužitelj tvrdi da je Parlament prekršio navedene odredbe objavljujući podatke o njegovu zdravstvenom stanju i zdravstvenom stanju njegova sina kao i podatke o njegovu profesionalnom životu.

28 Konkretno, tužitelj se poziva na članak 5. točku (d) i članke 10. i 16. Uredbe br. 45/2001. Tvrdi da iz dokumenta u kojem je pristao na javno razmatranje njegove predstavke ne proizlazi da je nedvojbeno dao suglasnost za objavljivanje osobnih podataka niti da je izričito dao suglasnost glede objave podataka o njegovu zdravstvenom stanju i o tome da u njegovoj obitelji postoji osoba s invaliditetom.

29 Tužitelj osim toga tvrdi da je, iako je zatražio povlačenje osobnih podataka s internetske stranice Parlamenta, potonji prvotno negativno reagirao te je zahtjev prihvatio tek nakon intervencije njegovog savjetnika, kršeći time pravo na brisanje osobnih podataka. Nadalje, činjenica da je Parlament prihvatio brisanje podataka znači da je time implicitno priznao nezakonitost objave. Naime, u članku 16. Uredbe br. 45/2001 predviđa se jedino brisanje podataka čija je obrada nezakonita.

30 Obveza transparentnog postupanja ne može biti opravdanje za otkrivanje osobnih podataka o zdravstvenom stanju i o tome da u obitelji postoji osoba s invaliditetom. Čak ako se i pretpostavi da je objava sažetka predstavki u cilju pružanja informacija o aktivnostima institucija Unije interes koji zaslužuju zaštitu, tužitelj smatra da je ugrožavanje njegovih prava nerazmjerno.

31 Tužitelj je u replici dodao da je Parlament povrijedio i članak 12. Odluke Predsjedništva od 22. lipnja 2005. o pravilima za provedbu Uredbe br. 45/2001 (SL C 308, str. 1.; u daljnjem tekstu: Pravila za provedbu Uredbe br. 45/2001) kojim se predviđa da je zahtjev za brisanje potrebno obraditi u roku od petnaest radnih dana i da, ako se prihvati brisanje, treba biti izvršen „bez odgađanja“. No postupak je u predmetnom slučaju trajao gotovo deset mjeseci.

32 Tužitelj smatra da se člankom 203. Poslovnika ne propisuje niti se dopušta objava podataka poput onih iz predmetnog slučaja. Štoviše, Poslovnik kao dokument kojim se uređuje unutarnji ustroj ne može derogirati Uredbu br. 45/2001.

33 Parlament smatra da je njegovo postupanje bilo zakonito.

34 Kada je riječ o početnoj fazi javnog razmatranja predstavke, Parlament ističe da je njegovo postupanje bilo u skladu s člankom 5. točkom (b) (obrada potrebna radi ispunjavanja pravne obveze), člankom 5. točkom (d) (obrada na temelju nedvojbeno dane suglasnosti), člankom 10. stavkom 2. točkom (a) (izričita suglasnost za obradu osjetljivih podataka) i člankom 10. stavkom 2. točkom (d) (obrada osjetljivih podataka koje je subjekt podataka očigledno učinio javnima) Uredbe br. 45/2001.

35 Prvo, kada je konkretno riječ o argumentu u pogledu članka 5. točke (b) Uredbe br. 45/2001, Parlament podsjeća da se u članku 203. Poslovnika (koji je postao članak 217.) kao opće pravilo predviđa objavljivanje predstavki. Sukladno njegovu članku 201. stavku 9. (koji je postao članak 215. stavak 9.), opće je pravilo da predstavke unesene u registar postaju javni dokumenti te Parlament može u interesu transparentnosti objaviti ime podnositelja i sadržaj predstavke. Podnošenje predstavke stoga u pravilu podrazumijeva njezino objavljivanje, što drugim građanima omogućuje da se pridruže potpisniku. Osim toga, Parlament ističe da se sukladno člancima 10. i 11. UEU-a te člancima 15. i 232. UFEU-a njegov rad u pravilu odvija javno.

36 Drugo, Parlament ističe da je obrada osobnih podataka bila u skladu s člankom 5. točkom (d) Uredbe br. 45/2001 s obzirom na to da je tužitelj nedvojbeno dao suglasnost da se njegova predstavka razmatra javno. Tvrdi da je tužitelj uredno obaviješten te da nije iskoristio ponuđenu mogućnost da zatraži anonimno ili povjerljivo razmatranje svoje predstavke.

37 Treće, Parlament tvrdi da je suglasnost koju je tužitelj dao u gore opisanim okolnostima predstavljala izričitu suglasnost za obradu osjetljivih podataka u smislu članka 10. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 45/2001.

38 Kada je riječ o kasnijoj fazi objave podataka, vezano uz zahtjev za brisanje, Parlament navodi da je osnovni uvjet da bi određena osoba mogla ishoditi brisanje svojih podataka na temelju članka 16. Uredbe br. 45/2001 taj da je njihova obrada nezakonita, što u predmetnom slučaju nije tako. Unatoč tomu tvrdi da je Parlament tužiteljeve podatke obrisao iz same obazrivosti.

39 Parlament osim toga ističe da Uredba br. 45/2001 ne sadrži nikakvu odredbu koja bi predviđala mogućnost povlačenja dane suglasnosti. Čak i pod pretpostavkom da je takvo povlačenje moguće, ono bi moglo imati učinke samo ubuduće. Nadalje, tvrdi da pojedine podatke nije moguće retroaktivno obrisati, primjerice one sadržane u zapisniku sjednice Parlamenta objavljenom u *Službenom listu Europske unije*.

40 EDPS se u svojem intervencijskom podnesku usredotočio na uvjet koji se tiče navodno nezakonitog postupanja Parlamenta.

41 On smatra da je za valjanost suglasnosti potrebno da je ona točno određena i svjesna, to jest da je vezana uz obradu o kojoj je osoba obaviještena. EDPS misli da u konkretnom slučaju ti uvjeti nisu bili ispunjeni. Nijedan podatak naveden u obrascu dostupnom na internetu podnositelja predstavke jasno ne obavještava o točnim posljedicama predviđene obrade. Konkretno, u obrascu se uopće nije spominjalo da će osjetljivi podaci biti dostupni na internetu. EDPS dodaje da članak 10. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 45/2001 pruža dodatnu zaštitu u odnosu na članak 5. točku (d) te uredbe jer se njime traži da se u podacima koji se osobi daju radi dobivanja njezine suglasnosti jasno moraju spomenuti osjetljivi podaci i previđena obrada. Smatra da bi svako drugo tumačenje članku 5. točki (b) te uredbe oduzelo smisao.

42 Slijedom navedenoga, EDPS smatra da Parlament nije dobio izričitu suglasnost tužitelja u smislu članka 10. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 45/2001.

Ocjena Općeg suda

43 Sukladno članku 340. stavku 2. UFEU-a, „[u] pogledu izvanugovorne odgovornosti Unija je, u skladu s općim načelima koja su zajednička pravima država članica, dužna nadoknaditi svaku štetu koju njezine institucije ili službenici prouzroče pri obavljanju svojih dužnosti“.

44 Prema praksi Suda, da bi postojala izvanugovorna odgovornost Unije u smislu članka 340. stavka 2. UFEU-a zbog nezakonitog postupanja njezinih tijela, potrebno je kumulativno ispuniti nekoliko uvjeta, tj. postupanje institucije mora biti nezakonito, mora biti pretrpljena stvarna šteta i mora postojati uzročna veza između spornog postupanja i štete na koju se poziva (presuda od 11. srpnja 1997., Oleifici Italiani/Komisija, T-267/94, Zb., EU:T:1997:113, t. 20. i presuda od 9. rujna 2008., MyTravel/Komisija, T-212/03, Zb., EU:T:2008:315, t. 35.). Uvjetom nezakonitog postupanja institucija Unije zahtijeva se postojanje dovoljno ozbiljne povrede pravnog pravila kojim se pojedincima dodjeljuju prava (gore navedena presuda MyTravel/Komisija, EU:T:2008:315, t. 37.). Odlučujući kriterij za utvrđenje da je neka povreda prava Unije dovoljno ozbiljna sastoji se u tome da je institucija Unije očito i grubo prekoračila granice svoje diskrecijske ovlasti (presuda od 5. ožujka 1996., Brasserie du pêcheur i Factortame, C-46/93 i C-48/93, Zb., EU:C:1996:79, t. 55.).

45 Kada je riječ o uvjetu u pogledu nezakonitog postupanja institucija, valja ispitati, kao prvo, dodjeljuju li pravna pravila na koja se tužitelj poziva pojedincima prava i, kao drugo, je li Parlament počinio dovoljno ozbiljnu povredu tih pravila.

46 Tužitelj je u tužbi naveo, s jedne strane, da su odredbe o zaštiti osobnih podataka sadržane u Povelji o temeljnim pravima, Uredbi br. 45/2001 i Pravilima za provedbu Uredbe br. 45/2001 te, s druge strane, da su odredbe o zaštiti privatnosti sadržane u EKLJP-u i Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom.

Pravila o zaštiti osobnih podataka

47 Valja podsjetiti da je pravo na zaštitu osobnih podataka, predviđeno člankom 8. Povelje o temeljnim pravima, razrađeno u Uredbi br. 45/2001 kada je riječ o aktima institucija, agencija i tijela Unije te u Pravilima za provedbu Uredbe br. 45/2001 kada je konkretno riječ o Parlamentu. Cilj je tih različitih odredbi da pojedincima dodjele prava. Tužitelj se stoga na njih ima pravo pozvati u okviru svoje tužbe za naknadu štete.

48 Kada je riječ o postojanju navodne dovoljno ozbiljne povrede tih pravila, argumenti koje iznosi tužitelj uglavnom se tiču primjene Uredbe br. 45/2001 i njezinih Pravila za provedbu. On među ostalim ne osporava da su ta pravila u skladu s pravom predviđenim Poveljom o temeljnim pravima. Stoga, suprotno tvrdnjama tužitelja, presuda od 9. studenoga 2010., Volker und Markus Schecke i Eifert (C-92/09 i C-93/09, Zb., EU:C:2010:662), nije relevantna za rješavanje ovog spora.

49 Nadalje, sukladno sudskoj praksi, iz prve rečenice uvodne izjave 15. Uredbe br. 45/2001 proizlazi da nema potrebe za upućivanjem na druge odredbe kod obrade koja se izvršava u okviru obavljanja aktivnosti obuhvaćenih područjem primjene te uredbe jer je očito da se u tom slučaju primjenjuje sama Uredba br. 45/2001 (presuda od 29. lipnja 2010., Komisija/Bavarian Lager, C-28/08 P, Zb., EU:C:2010:378, t. 62.). Slijedom navedenoga, u kontekstu predmetne tužbe potrebno je analizirati odredbe Uredbe br. 45/2001 i njezina Pravila za provedbu.

50 Iz sudske prakse proizlazi da izrazu „podaci koji se tiču zdravlja“ treba dati široko tumačenje tako da obuhvaća podatke o svim kako fizičkim tako i duševnim aspektima zdravlja određene osobe (vidjeti po analogiji presudu od 6. studenoga 2003., Lindqvist, C-101/01, Zb., EU:C:2003:596, t. 50., glede Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.)). Međutim, taj se pojam ne smije proširivati do te mjere da uključuje izraze koji ne dovode do otkrivanja bilo kakvog podatka o zdravlju ili zdravstvenom stanju osobe (vidjeti u tom smislu presudu od 31. svibnja 2005., Dionyssopoulou/Vijeće, T-105/03, Zb. SS, EU:T:2005:189, t. 33.).

51 U kontekstu navedenih razmatranja valja najprije ispitati prvo objavljivanje dotičnih osobnih podataka, a potom i odgovor Parlamenta na zahtjev tužitelja da se ti podaci povuku s njegove internetske stranice.

– Prenošenje osobnih podataka na internetu

52 Uvodno treba napomenuti da je Parlament u konkretnom slučaju poduzeo niz postupaka obrade osobnih podataka u smislu članka 2. točke (b) Uredbe br. 45/2001. Prenošenje osobnih podataka, uključujući prenošenje na internetu, predstavlja takav postupak obrade u smislu navedene odredbe.

53 U Priopćenju objavljenom na internetskoj stranici Parlamenta navodilo se između ostalog da je tužitelja, koji se spominje poimenično, nedavno pogodila teška bolest koja može ugroziti njegov život te da je njegov sin osoba s invaliditetom. U Priopćenju su se nalazili i određeni podaci o tužiteljevoj karijeri.

54 Stoga valja zaključiti da se obrada podataka koju je proveo Parlament ticala osobnih podataka tužitelja (uključujući podatke o njegovoj karijeri) te osjetljivih osobnih podataka o tužiteljevu zdravlju i zdravlju njegova sina. Potrebno je odvojeno ispitati obradu navedenih različitih skupina osobnih podataka.

55 Prvo, obradu osjetljivih osobnih podataka tužitelja potrebno je ispitati u kontekstu članka 10. Uredbe br. 45/2001.

56 Sukladno članku 10. stavku 1. Uredbe br. 45/2001 zabranjena je obrada osobnih podataka kojima se otkrivaju podaci koji se tiču zdravlja. Međutim, prema članku 10. stavku 2. točki (a) te uredbe, navedena zabrana ne primjenjuje se među ostalim ako je subjekt podataka dao svoju izričitu suglasnost.

57 U tom kontekstu valja podsjetiti da se u članku 2. točki (h) Uredbe br. 45/2001 suglasnost subjekta podataka definira kao „svako dragovoljno, točno određeno i svjesno navođenje vlastitih želja čime subjekt podataka daje svoju suglasnost za obradu osobnih podataka koji se na njega odnose“.

58 U konkretnom slučaju treba utvrditi je li tužitelj, kako to tvrdi Parlament, dao svoju izričitu suglasnost za objavu osjetljivih osobnih podataka na internetu.

59 Budući da se u članku 2. točki (h) Uredbe br. 45/2001 ne predviđa nikakav uvjet u pogledu oblika, ulaganje predstavke se u predmetnom slučaju može promatrati kao očitovanje volje tužitelja.

60 Osim toga, tužitelj nije naveo nikakvu okolnost koja bi mogla dovesti u sumnju činjenicu da je predstavka uložena bez prijetnje, prisile, zastrašivanja ili prijevare.

61 Sukladno toj istoj odredbi, suglasnost mora biti točno određena, odnosno mora biti vezana uz postupak obrade (ili niz postupaka obrade) s preciznim ciljem. U toj se odredbi također predviđa da suglasnost, da bi bila valjana, mora biti svjesna što znači da dotična osoba u trenutku davanja suglasnosti posjeduje bitne informacije o temeljnim aspektima obrade, uzimajući u obzir kontekst konkretnog slučaja.

62 Konačno, iz članka 10. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 45/2001 proizlazi da, ako se suglasnost odnosi na obradu osjetljivih podataka, ona mora biti izričita. Drugim riječima, ta suglasnost mora biti formalna te ne postoji mogućnost da ju se implicitno izvede iz postupanja dotične osobe.

63 Upravo u svjetlu navedenih razmatranja valja ispitati i predmetni slučaj.

64 Treba reći da se na internetskoj stranici Parlamenta podnositeljima predstavki preporučuje da prije podnošenja predstavke pročitaju „pomoć preko interneta“. Navedena „pomoć preko interneta“ sadržavala je u rubrici „Objavljivanje predstavki“ sljedeće:

„Podnositelji predstavki trebaju voditi računa o tome da se zapisnici objavljuju u Službenom listu i da su shodno tomu neki podaci, kao što su ime podnositelja i broj predstavke, dostupni na internetu. To ima posljedice na zaštitu osobnih podataka, pa se podnositelji predstavki pozivaju da posebno obrate pažnju u tom pogledu. Ako kao podnositelj predstavke ne želite da vaše ime bude otkriveno, Europski parlament poštovat će vaše pravo na zaštitu privatnosti. Međutim, to je potrebno jasno i izričito zatražiti u predstavci. Isto tako, ako želite da se po vašoj predstavci postupa povjerljivo, to je potrebno jasno zatražiti. Odbor za predstavke vodi brigu o transparentnosti, pa se njegove sjednice mogu pregledavati preko interneta. Dakle, putem stranice Europskog parlamenta moguće je pratiti rasprave s bilo kojeg računala. Sjednice Odbora u pravilu su javne. Podnositelji predstavki mogu nazočiti sjednicama kad se razmatra njihova predstavka.“ [neslužbeni prijevod]

65 Nadalje, tužitelj je u trenutku podnošenja predstavke putem internetske stranice Parlamenta ispunio obrazac odgovarajući potvrdno na sljedeća pitanja:

„U slučaju da Odbor za predstavke vašu predstavku proglasi dopuštenom, slažete li se da se ona javno razmatra?“ [neslužbeni prijevod]

„Pristajete li da se vaše ime unese u javni registar koji je dostupan preko interneta?“ [neslužbeni prijevod]

66 Osim toga, treba uzeti u obzir sljedeće čimbenike.

67 Prvo, Opći sud mora voditi računa o ustroju i svrsi prava na podnošenje predstavke Parlamentu predviđenog u člancima 24. i 227. UFEU-a. Pravo na predstavku uvedeno je upravo kao instrument sudjelovanja u demokratskom životu te mu je zadatak osigurati transparentnost kako bi i drugi građani mogli eventualno pružiti podršku te kako bi se time pokrenula javna rasprava. Nadalje, treba se pozvati na članke 15. i 232. UFEU-a kojima je predviđeno da je rad Parlamenta u pravilu javan. Stoga, pravila kojima se uređuje pravo na predstavku, posebno odredbe članka 201. i sljedećih Poslovnika (koje su postale članak 215. i sljedeći), treba primjenjivati upravo u tom kontekstu.

68 Drugo, potrebno je referirati se na uobičajeni smisao koji izraz „javno razmatra“ predstavlja za prosječnu osobu kad se od nje traži da ispuni obrazac u trenutku podnošenja predstavke.

69 Treće, treba podsjetiti da je Parlament u trenutku podnošenja obavijestio tužitelja o činjenici da ima pravo zatražiti anonimno ili čak povjerljivo razmatranje svoje predstavke, da se zapisnici objavljuju u Službenom listu, da će „neki podaci“ uključujući ime podnositelja biti dostupni na internetu, da na internetu postoji dostupan javni registar i da se sjednice Odbora za predstavke mogu pregledavati preko interneta.

70 Četvrto, treba reći da predmetna predstavka ima specifičan sadržaj, to jest radi se o činjenici da institucija Unije navodno nije pravilno vodila računa o tužiteljevoj bolesti (i invaliditetu njegova sina) u svrhu njegove karijere, a to pitanje u pravilu pobuđuje određeni javni interes. Treba dodati da povratnica izričito potvrđuje da se predstavka tiče upravo tih pitanja. Stoga se objava navedenih informacija odnosila na specifičan sadržaj predstavke, a ne na sporedne i suvišne elemente.

71 S tim u vezi, u članku 201. stavku 9. Poslovnika određuje se da je „[o]pće […] pravilo da predstavke unesene u registar postaju javni dokumenti te [da] Parlament može zbog transparentnosti objaviti ime podnositelja i sadržaj predstavke“ [neslužbeni prijevod]. U stavku 10. istoga

članka određuje se da „[u]natoč odredbama iz stavka 9. podnositelj predstavke može zatražiti da se ne navede njegovo ime kako bi mu se zaštitila privatnost[;] [u] tom slučaju Parlament mora udovoljiti njegovu zahtjevu“ [neslužbeni prijevod].

72 Sukladno članku 203. Poslovnika kojim se uređuje objavljivanje predstavki:

„1. O predstavkama upisanima u registar naveden u članku [201.] stavku 6. i glavnim odlukama u vezi s postupkom koji se mora primjenjivati u odnosu na određene predstavke obavještava se na plenarnoj sjednici. Te obavijesti unose se u zapisnik.

2. Naslov i sažetak sadržaja predstavki unesenih u registar te mišljenja i najvažnije odluke koji su poslani u vezi s razmatranjem predstavki dostupni su javnosti u bazi podataka ako se podnositelj predstavke s time složi. Povjerljive predstavke spremaju se u arhiv Parlamenta, gdje ih zastupnici mogu pregledavati.“ [neslužbeni prijevod]

73 Konkretno, predstavke su načelno javni dokumenti, ali je od tog pravila moguće odstupiti na zahtjev podnositelja zahtjeva. Kao što je Parlament naglasio na raspravi, svaki drugi zaključak značio bi nametnuti mu obvezu cenzure u pogledu sadržaja predstavke koju je podnio tužitelj.

74 Stoga valja zaključiti da je u konkretnom slučaju, uzevši u obzir sve specifične okolnosti sažeto prikazane u točkama 64. do 73. ove presude, tužitelj „točno određeno i svjesno [očitovao volju]“. Naime, pažljivo čitanje informacija koje je pružio Parlament trebalo je u razumnoj mjeri pažljivom podnositelju predstavke omogućiti da ocjeni značenje svojeg postupanja i njegove posljedice. Osim toga, to je očitovanje volje bilo konkretno jer je Parlament obavijestio tužitelja o činjenici da će njegova pritužba, predmet koje se sam po sebi ticao argumenata navedenih u točki 70. ove presude, biti dostupna na internetu. Konačno, tužitelj je dao svoju izričitu suglasnost kada je označio polja u obrascu u kojima se spominje javno razmatranje i uvrštavanje u registar dostupan na internetu, pa o njegovoj suglasnosti nije potrebno implicitno zaključivati na temelju bilo kakvog postupanja.

75 Iz svih tih okolnosti slijedi da se predmetni slučaj u značajnoj mjeri razlikuje od činjenica u pozadini predmeta V/Parlament (presuda od 5. srpnja 2011., V/Parlament, F-46/09, Zb. SS, EU:F:2011:101, t. 138.), u kojem dotična osoba uopće nije dala suglasnost da se uz nju vezani zdravstveni podaci putem Komisije dostave Parlamentu.

76 S obzirom na sva navedena razmatranja, Opći sud smatra da je tužitelj u predmetnom slučaju dao svoju izričitu suglasnost za otkrivanje osjetljivih podataka u smislu članka 10. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 45/2001.

77 Kao drugo, kada je riječ o osobnim podacima koji nisu među onima koji se spominju u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 45/2001 (kao što su podaci o tužiteljevoj karijeri), na njihovu se obradu primjenjuje pravni okvir predviđen u članku 5. Uredbe br. 45/2001. Prema članku 5. točki (d) te uredbe, obrada se među ostalim može provesti ako je subjekt podataka nedvojbeno dao svoju suglasnost. Drugim riječima, ona se može provesti ako je subjekt podataka dao svoju suglasnost sigurno i nedvojbeno.

78 Treba reći da, dok članak 10. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 45/2001 zahtijeva da suglasnost bude izričita, člankom 5. točkom (d) traži se da je suglasnost dana nedvosmisleno. Kao što je naveo EDPS, logično je zaključiti da, uzevši u obzir narav osjetljivih osobnih podataka, uvjeti koji se zahtijevaju za suglasnost u smislu članka 5. točke (d) Uredbe br. 45/2001 ne mogu biti stroži od onih predviđenih člankom 10. stavkom 2. točkom (a) te uredbe.

79 Slijedom navedenoga, valja uputiti na razmatranja izložena u točkama 57. do 74. ove presude koja treba *mutatis mutandis* primijeniti u konkretnom slučaju obrade osobnih podataka tužitelja kada se ne radi o osjetljivim osobnim podacima. Prije svega, kada je riječ o predmetu predstavke, važno je naglasiti da se ona konkretno ticala činjenice da institucija Unije nije uredno uzela u obzir osobne prilike tužitelja u svrhu njegove karijere.

80 U tim okolnostima Opći sud smatra da je tužitelj nedvojbeno „točno određeno i svjesno [očitovao volju]“ da Parlament obrađuje njegove osobne podatke, a posebno u pogledu njihova otkrivanja u kontekstu razmatranja predstavke od strane Parlamenta.

81 Razlozi za obradu podataka navedeni u članku 5. Uredbe br. 45/2001 nisu kumulativne naravi pa, kao što to proizlazi iz teksta te odredbe, nije potrebno ispitivati je li ona bila opravdana na temelju neke druge odredbe na koju se pozvao Parlament.

82 S obzirom na navedeno, Opći sud smatra da Parlament nije počinio dovoljno ozbiljnu povredu pravnog pravila time što je dotične osobne podatke prenio na internetu.

83 Kao treće, treba reći da, s obzirom na to da se u priopćenju navodi da tužiteljev sin ima teške duševne ili tjelesne smetnje, ono također sadrži osjetljive osobne podatke koji se odnose na potonjeg, iako on nije poimence spomenut.

84 Budući da ne postoji nikakva naznaka o tome da je tužitelj zakonski zastupnik svojeg sina, izričita suglasnost koju je dao ne može biti opravdanje da Parlament obrađuje navedene podatke, sukladno članku 10. stavku 2. točki (a) Uredbe br. 45/2001.

85 Međutim, tužiteljev sin nije stranka ovoga postupka. Također, kao što je upravo objašnjeno, nema nikakvog dokaza da je tužitelj zakonski zastupnik svojeg sina ili da je opunomoćen za podnošenje predmetne tužbe u ime potonjeg.

86 U tom pogledu treba podsjetiti da prema sudskoj praksi, kako bi se osigurao koristan učinak uvjeta u pogledu povrede pravnog pravila kojim se pojedincima dodjeljuju prava, potrebno je da zaštita koju daje pravilo na koje se poziva bude stvarna u odnosu na osobu koja se na njega poziva te, stoga, da je ta osoba među onima kojima dotično pravilo dodjeljuje prava. Kao temelj za naknadu štete ne može se prihvatiti pravno pravilo koje od nezakonitosti ne štiti pojedinca koji se na njega poziva nego nekog drugoga (presuda od 12. rujna 2007., Nikolaou/Komisija, T-259/03, EU:T:2007:254, t. 44. i presuda od 9. srpnja 2009., Ristic i dr./Komisija, T-238/07, EU:T:2009:263, t. 60.). Iz toga slijedi da se tužitelj u okviru svojeg zahtjeva za naknadu štete ne može pozivati na nezakonitosti koje proizlaze iz navodne povrede prava treće osobe, uključujući njegova sina.

– Nakon zahtjeva za povlačenje podataka s internetske stranice

87 Valja stoga ispitati je li postupanje Parlamenta nakon zahtjeva za povlačenje s njegove internetske stranice osobnih podataka tužitelja moglo predstavljati dovoljno ozbiljnu povredu pravnog pravila kojim se pojedincima dodjeljuju prava.

88 Tužitelj tvrdi da je, kada je zatražio povlačenje osobnih podataka s internetske stranice Parlamenta, potonji prvotno negativno reagirao te je zahtjev prihvatio tek nakon intervencije njegova savjetnika, kršeći time pravo na brisanje osobnih podataka. Osim toga, činjenica da je Parlament prihvatio obrisati podatke znači da je time implicitno priznao nezakonitost objave. Konačno, tužitelj dodaje da je Parlament povrijedio članak 12. Pravila za provedbu Uredbe br. 45/2001.

89 U osnovi, tužiteljevi argumenti pretpostavljaju analizu dvaju pitanja: prvo, je li tužitelj imao pravo na povlačenje svojih osobnih podataka i, drugo, je li Parlament taj zahtjev pomno razmotrio.

90 Vezano uz prvo pitanje, treba reći da članak 16. Uredbe br. 45/2001 daje pravo da se ishodi brisanje osobnih podataka samo ako je njihova obrada nezakonita (vidjeti u tom smislu presudu od 16. rujna 2009., Vinci/ESB, F-130/07, Zb. SS, EU:F:2009:114, t. 66. i 67.), što uostalom navodi i sam tužitelj. Na tu se odredbu stoga nije moguće pozvati u prilog zahtjevu za brisanje kada je obrada zakonita, kao što je to u predmetnom slučaju (vidjeti t. 52. i sljedeći). Činjenica da je Parlament odlučio uvažiti zahtjev ne znači sama po sebi i da je priznao nezakonitost prvotne objave. S tim u vezi treba podsjetiti da je Parlament objasnio da je podatke obrisao iz obazrivosti.

91 Nadalje, treba reći da sukladno članku 18. Uredbe br. 45/2001, subjekt podataka ima pravo u svakom trenutku i na temelju važnih i opravdanih razloga vezanih uz njegov poseban položaj uložiti prigovor na obradu podataka koji ga se tiču, osim kad je nedvojbeno dao svoju suglasnost u smislu članka 5. točke (d) navedene uredbe.

92 Osim toga, s obzirom na to da se obrada podataka u konkretnom slučaju temeljila na suglasnosti dotičnog subjekta, treba reći da u Uredbi br. 45/2001 nije izričito predviđena mogućnost povlačenja prvotno dane suglasnosti.

93 U kontekstu navedenih razmatranja Opći sud smatra da se tužitelj ne može pozvati na pravo na brisanje dotičnih osobnih podataka na temelju Uredbe br. 45/2001. Treba dodati da se tužitelj nije valjano pozvao ni na koju drugu osnovu glede svojeg zahtjeva za brisanje. U svakom slučaju treba podsjetiti da je Parlament, unatoč tomu što nije postojala nikakva prisilna obveza, proveo brisanje podataka sa svoje internetske stranice.

94 Konačno, treba reći da se u predmetu u kojem je donesena presuda od 13. svibnja 2014., Google Spain i Google (C-131/12, Zb., EU:C:2014:317), o „pravu na zaborav“ na internetu, radilo o vrlo različitom činjeničnom i pravnom kontekstu od onog u predmetnom slučaju. Konkretno, iako je Sud u toj presudi u osnovi smatrao da takvo pravo može postojati pod određenim uvjetima, treba reći da se odredbe Direktive 95/46 na kojima je Sud temeljio svoje obrazloženje (odnosno članak 7. točka (f), članak 12. točka (b) i članak 14. stavak 1. točka (a) Direktive 95/46) značajno razlikuju od odredbi o kojima je riječ u predmetnom slučaju, koji je uglavnom vezan uz pitanje suglasnosti subjekta podataka. Naime treba podsjetiti da, za razliku od predmetnog slučaja, u predmetu Google subjekt podataka nije dao suglasnost za prvotno objavljivanje svojih osobnih podataka.

95 Kada je riječ o drugom pitanju, tužitelj se nije pozvao na povredu pravila ili pravnog načela u slučaju da je prvotna objava od strane Parlamenta bila zakonita, kao što je to bilo u konkretnom slučaju.

96 Prije svega treba istaknuti da članak 12. Pravila za provedbu Uredbe br. 45/2001, kojim se uređuje pravo na brisanje, u stavku 3. određuje:

„Osoba odgovorna za obradu treba odgovoriti u roku od petnaest radnih dana od primitka zahtjeva za brisanje. Ako se zahtjev prihvati, treba biti izvršen bez odgađanja. Ako osoba odgovorna za obradu smatra da zahtjev nije opravdan, ona ima rok od petnaest radnih dana da o tome obrazloženim dopisom obavijesti subjekta podataka.“ [neslužbeni prijevod]

97 Iz navedene odredbe proizlazi da Parlament ima rok od petnaest radnih dana da odgovori na zahtjev za brisanje, bez obzira na to je li on osnovan. U predmetnom slučaju, tužitelj je svoj zahtjev poslao Komisijinoj službi „Kontaktni centar Europe Direct“ koja ga je 10. travnja 2012. proslijedila Parlamentu. On je po tom zahtjevu postupio u propisanom roku. Suprotno tužiteljevim navodima, Parlament nikad nije odbio zahtjev. Zapravo je, kako to proizlazi iz odgovorâ od 20. travnja 2012. i 10. siječnja 2013., Parlament prihvatio brisanje istodobno naglašavajući, opravdano, da je objava bila zakonita.

98 Osobni podaci obrisani su otprilike 8. listopada 2012., prema navodima Parlamenta, odnosno otprilike 10. siječnja 2013., prema navodima tužitelja.

99 Parlament je u svojoj obrani naveo da mu je bilo potrebno neko vrijeme da pronađe dokumente u kojima se spominju tužiteljevi podaci i da poduzme potrebne tehničke mjere. Kao što je to Parlament objasnio na raspravi odgovarajući na pitanja Općeg suda, potpuno brisanje s interneta zahtjevan je tehnički postupak. Opći sud smatra da upravo ti tehnički problemi objašnjavaju vremenski razmak koji je bio potreban Parlamentu, čije su tehničke službe morale intervenirati u nekoliko navrata da bi se obrisali dotični podaci te da se Parlament prvotno nije usprotivio zahtjevu tužitelja.

100 Treba reći da članak 12. stavak 3. Pravila za provedbu Uredbe br. 45/2001 predviđa da, ako se zahtjev prihvati, on treba biti izvršen bez odgađanja. Međutim, ta odredba uređuje slučajeve u kojima je zahtjev prihvaćen jer je osnovan, odnosno jer je obrada zakonita. U tim okolnostima, logično je da on treba biti izvršen bez odgađanja. S druge strane, ako zahtjev, kao što je to u ovom slučaju, nije osnovan, ali je uvažen iz obazrivosti, nema razloga da se nameće obveza izvršenja „bez odgađanja“. U tom je slučaju Parlament dužan samo postupiti po preuzetoj obvezi u razumnom roku. Glede pojašnjenja koja je dao Parlament, Opći sud smatra da u konkretnom slučaju nisu počinjene nezakonitosti u razmatranju zahtjeva za brisanje, uključujući njegovu provedbu.

101 S obzirom na navedeno, Opći sud smatra da Parlament nije počinio dovoljno ozbiljnu povredu pravnog pravila nakon što je tužitelj podnio zahtjev za brisanje.

Pravila o zaštiti privatnosti

102 Kada je riječ o pravilima na koja se poziva tužitelj u pogledu zaštite privatnosti, treba reći da prema članku 6. stavku 3. UEU-a temeljna prava, kako su zajamčena EKLJP-om, čine opća načela prava Unije, ako Unija i nije članica EKLJP-a. S druge strane, Unija je ratificirala Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom.

103 Međutim, neovisno o tome sadrže li EKLJP i Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, s obzirom na svoju prirodu i ustroj (presuda od 23. studenoga 1999., Portugal/Vijeće, C-149/96, Zb., EU:C:1999:574, t. 47. i presuda od 3. veljače 2005., Chiquita Brands i dr./Komisija, T-19/01, Zb., EU:T:2005:31, t. 114.), odredbe čija je svrha dodjeljivanje prava pojedincima, treba reći da se tužitelj tek pozvao na povredu članka 22. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom a da pritom nije pružio nikakav konkretan argument u prilog toj tvrdnji.

104 Isto je i s navodnom povredom članka 8. EKLJP-a. U tom pogledu, tužitelj samo citira tri presude Europskog suda za ljudska prava koje po njegovu mišljenju dokazuju da pravo na zaštitu privatnosti sadrži pravo da se svoje zdravstveno stanje zadrži tajnim (ESLJP, S. i Marper protiv Ujedinjene Kraljevine, br. 30562/04 i 30566/04, 4. prosinca 2008.) kao i pravo na neotkrivanje podataka o profesionalnom životu (ESLJP, Amman protiv Švicarske, br. 27798/95, 16. veljače 2000. i Rotaru protiv Rumunjske, br. 28341/95, 4. svibnja 2000.). Međutim, navedene presude odnose se na slučajeve vrlo različite od ovog konkretnog slučaja te uključuju čuvanje biometrijskih podataka osoba osumnjičenih da su počinile kaznena djela, prisluškivanje službenog telefonskog razgovora i izradu od strane javnih vlasti spisa koji sadrži različite osobne podatke.

105 Nadalje, presuda od 5. listopada 1994., X/Komisija (C-404/92 P, Zb., EU:C:1994:361), koju tužitelj citira u prilog svojim navodima, također se odnosi na vrlo različito pitanje, odnosno konkretno na odbijanje Komisije da zaposli osobu nakon što je primijenila testove koji mogu upućivati na sumnju da je bila zaražena virusom AIDS-a, unatoč njezinu protivljenju provođenju takvih testova. Treba reći da se presuda V/Parlament, t. 75. *supra* (EU:F:2011:101, t. 110. i sljedeće), također odnosi na slučaj koji nije usporediv jer se tiče dostavljanja Parlamentu zdravstvenih podataka bivšeg zaposlenika Komisije, bez njegove suglasnosti, što je dovelo do toga da je Parlament povukao ponudu za zaposlenje.

106 Stoga, s obzirom na navedena razmatranja, teško je pronaći usporedivost ili sličnost između činjenica u pozadini tih presuda i predmetnog slučaja koja bi mogla potkrijepiti argumente tužitelja.

107 Nadalje, zbog razloga izloženih u točki 52. i sljedećima, ne može se smatrati da postoji „miješanje javne vlasti“ u privatan život u smislu članka 8. EKLJP-a ako je tužitelj dao svoju suglasnost za otkrivanje informacija, kao što je to u konkretnom slučaju.

108 Slijedom navedenoga, Opći sud smatra da tužitelj nije dokazao postojanje povrede Konvencije o pravima osoba s invaliditetom ili EKLJP-a od strane Parlamenta.

109 S obzirom na navedeno, valja odbiti argumente o nezakonitom postupanju Parlamenta.

110 Budući da su tri uvjeta o postojanju izvanugovorne odgovornosti Unije kumulativna (presuda od 10. srpnja 2014., Nikolaou/Revizorski sud, C-220/13 P, Zb., EU:C:2014:2057, t. 52.), tužbu bi valjalo odbiti u cijelosti, bez potrebe da se ispituju argumenti u pogledu štete i uzročne veze. Međutim, Opći sud u konkretnom slučaju smatra korisnim ispitati te argumente.

2. *Šteta i uzročna veza*

Argumenti stranaka

111 Tužitelj tvrdi da mu je nezakonito postupanje Parlamenta uzrokovalo materijalnu i nematerijalnu štetu.

112 Prvo, on tvrdi da je bio prinuđen poslužiti se uslugama pravnog savjetnika i da je tek nakon dvije opomene s njegove strane Parlament povukao dokument sa svoje internetske stranice. Zbog toga se tužitelj izložio troškovima u iznosu od 1000 eura, što čini njegovu materijalnu štetu.

113 Drugo, kada je riječ o nematerijalnoj šteti, tužitelj tvrdi da iz odugovlačećeg i drskog ponašanja Parlamenta proizlazi da ga je duboko povrijedio i da mu je uzrokovao ozbiljan stres, zbog zabrinutosti da bi njegov sin, pogođen teškim duševnim poremećajem i vrlo nestabilan, mogao saznati za objavljene informacije. Tužitelj procjenjuje nematerijalnu štetu *ex aequo et bono* na 40.000 eura.

114 Tužitelj je u replici istaknuo da protek vremena od objave do zahtjeva za brisanje nije uopće važan. Nadalje, tvrdi da je zahtjev za brisanje podnio bez odgađanja, čim je saznao za objavu podataka.

115 Tužitelj smatra da postoji izravna uzročna veza između nezakonitog postupanja i štete jer šteta proizlazi iz objavljivanja podataka od strane Parlamenta te i iz poteškoća da se ishodi njihovo povlačenje.

116 Parlament ne osporava mogućnost da je tužitelj, ako se dokaže postojanje nezakonitog postupanja, pretrpio materijalnu štetu u iznosu od 1000 eura zbog odvjetničkih troškova. S druge strane smatra da tužitelj nije dokazao postojanje nematerijalne štete.

117 Konačno, Parlament ne osporava postojanje uzročne veze ako Opći sud zaključi da postoji nezakonito postupanje i da je tužitelj pretrpio štetu.

Ocjena Općeg suda

118 Treba podsjetiti da prema sudskoj praksi, kada je riječ o uvjetu za štetu, ona mora biti stvarna i izvjesna. Naprotiv, šteta koja je samo hipotetska i neizvjesna ne daje pravo na naknadu (presuda od 28. travnja 2010., BST/Komisija, T-452/05, Zb., EU:T:2010:167, t. 165.). Međutim, uvjet u pogledu postojanja izvjesne štete ispunjen je ako je ona prijeteća i može se predvidjeti s dovoljno sigurnosti, iako se ne može precizno odrediti njezina visina (presuda od 14. siječnja 1987., Zuckerfabrik Bedburgi dr./Vijeće i Komisija, 281/84, Zb., EU:C:1987:3, t. 14.).

119 Stranka koja tvrdi da postoji odgovornost Unije mora pružiti dokaze u pogledu postojanja i razmjera štete na koju se poziva te dokazati da između te štete i inkriminiranog postupanja prozvane institucije postoji dovoljno izravna uzročno-posljedična veza (presuda BST/Komisija, t. 118. *supra*, EU:T:2010:167, t. 167.).

120 Treba istaknuti da Parlament ne osporava postojanje materijalne štete na koju se tužitelj poziva, odnosno troškova pravnog savjetnika, pod pretpostavkom da postoji nezakonito postupanje.

121 S druge strane, kada se radi o nematerijalnoj šteti, treba reći da tužitelj nije dokazao njezino postojanje. On je samo tvrdio da ga je odugovlačeće i drsko ponašanje Parlamenta duboko povrijedilo i da mu je uzrokovalo ozbiljan stres, ne nudeći pritom nikakav dokaz za tu tvrdnju. Stoga se ona ne može prihvatiti.

122 S obzirom na navedeno, valja odbiti argumente tužitelja o postojanju nematerijalne štete.

123 Konačno, treba podsjetiti da se uzročna veza prihvaća ako postoji izravna uzročno-posljedična veza između pogreške koju je počinila dotična institucija i predmetne štete te da je na tužiteljima da to dokažu (presuda od 28. rujna 1999., Hautem/EIB, T-140/97, Zb. SS, EU:T:1999:176, t. 85.). Prema ustaljenoj sudskoj praksi, šteta mora dovoljno izravno proizlaziti iz postupanja koje se stavlja na teret (presuda od 25. lipnja 1997., Perillo/Komisija, T-7/96, Zb., EU:T:1997:94, t. 41.).

124 Iz sudske prakse proizlazi da, iako se zainteresiranim osobama ne može zabraniti da u predsudskoj fazi postupka osiguraju savjete odvjetnika, radi se o njihovu vlastitom izboru koji se ne može pripisivati odnosnoj instituciji (presuda od 9. ožujka 1978., Herpels/Komisija, 54/77, Zb., EU:C:1978:45, t. 48.; presuda od 28. lipnja 2007., Internationaler Hilfsfonds/Komisija, C-331/05 P, Zb., EU:C:2007:390, t. 24. i presuda od 8. srpnja 2008., Franchet i Byk/Komisija, T-48/05, Zb., EU:T:2008:257, t. 415.). Stoga se troškovi koje je tako pokrenula zainteresirana osoba ne mogu pripisati Parlamentu (vidjeti u tom smislu gore navedenu presudu Internationaler Hilfsfonds/Komisija, EU:C:2007:390, t. 27.). Bilo kakva uzročna veza između navodne materijalne štete koju je pretrpio tužitelj i postupanja Parlamenta stoga ne postoji.

125 Slijedom navedenoga, argumente tužitelja u pogledu uzročne veze između navodnog nezakonitog postupanja i materijalne štete valja također odbiti.

126 U tim okolnostima, zahtjev tužitelja za naknadu navodno pretrpljene štete valja odbiti kao neosnovan.

Troškovi

127 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika Općeg suda, svakoj stranci koja ne uspije u postupku nalaže se snošenje troškova ako je postavljen takav zahtjev. Budući da tužitelj nije uspio u postupku, treba mu naložiti da snosi troškove sukladno zahtjevu koji je istaknuo Parlament.

128 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, EDPS snosit će vlastite troškove.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (šesto vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. CN snosit će troškove Europskog parlamenta kao i vlastite troškove.

3. Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) snosit će vlastite troškove.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 3. prosinca 2015.

Potpisi